

A kakukk fiókja

„Na, hát a kizsések közül nincsen normális, tárgyalóképes ember. Egyetlen ember van a KISZ-esek közül, akit én ismerek, akit komolyan kell venni, ha az ember tárgyalni vele, mert az próbára teszi az ember képességét, (...) az egy Gyurcsány névű ember” – nyilatkozta Orbán Viktor 1989. február 21-én a Fekete doboznak, a felvételt nemrég került napvilágra. De vajon miként vélekedett Gyurcsány akkor a Fideszről? A korábbi KISZ KB ülések eddig még nem publikált jegyző-

könyvei szerint dorgálta a szövetséget, mert „csendben volt, amikor a Fideszt folytonosan fenyegették”, sőt akkor is, amikor a fiatalok március 15-én rendőrként gumibototak. A mozgalmi attitűdök áttartott KB-tikárit nem csak a fenti kijelentése miatt nem emelte be a hazai baloldal. Hanem mert az anyapártól való tényleges elkülönülést és az ifjúsági szervezet vagyonának társadalmisítását szorgalmazó radikális reformjai a kizsések nagy részét visszazsúrták.

v imádkozó kérdőjelel = vph az
drMárta munkája

Agyökeres és visszafordíthatatlan változások legbiztosabb jele a KISZ 1989-es költségvetésének radikális megkurtítása volt. Az ifjúsági szervezet 1988-ban 1 milliárd 137 millió forintból gazdálkodott, a következő évre pedig mindössze 734 millió forintot kapott – az üttörőszövetséggel közösen. A költségvetés volt a fő témája a KISZ KB 1989. január 13-14-i ülésének is. A működési költségek csökkentése érdekében megszüntették a kinttartókkal járó pénztartalékokat, csökkentették a független munkatársak számát, a vállalati KISZ-szervezetek dotálásait és az ingatlanok felújítására létrehozott alap pénzeit. Boros András küldött a határozat az utóbbi részét nehezményezte is: „Vajon ez hány fizetett forradalmáruknak helyzetének a megváltoztatását fogja eredményezni?”

A januári ülés másik fő napirendi pontja egy új szervezeti és működési szabályzat megalkotása volt, amely szerint: a továbbiakban más szerveződésekkel is együttműködhet a KISZ, önálló vállalkozást hozhat létre, valamint az üttörőszövetséget le választották az új intézőbizottság tagjait, köztük Boldvai László későbbi MSZP-pénztárnokot, aki akkor a KISZ Nógrád megyei bizottságának első titkára és egyben az új szervezeti és működési szabályzat tervezetének előterjesztője volt. Továbbá a tankárrá választott egy huszonnyolc éves vékony fiatalembert, Gyurcsány Ferencet is, akit Domonkos László KB-tikár „széles látókörű, jó adottságokkal rendelkező” jelöltnek titulált. Gyurcsány megválasztását követően a halgatószög felé fordult a fiatalok a Vítányi Iván vezette Új márciusi front javaslatát, szorgalmazta egy országos nemzeti bizottság felállítását, valamint azt, hogy „a társadalom politikai tagolódásával, a pluralizálódással párhuzamosan a különböző politikai erők együttműködésének intézményesítése is kialakuljon, és (...) ne a széttartó erők erődjének meg”.

Bokrétás november

„A politizáló egyetemi fiatalság egy része reménytelennek látta a KISZ reformulációjára pazarolni az időt, és új, autonóm intézmények kialakításába, mozgalmak szervezésébe kezdett” – írta Stumpf István *Magyarország* (1988-as) *Politikai Évkönyvében*. 1988. november 23-án „Unió a Demokratikus Szocializmusért elnevezésű új politikai ifjúsági szövetség megalakulása kezdeményezte a KISZ országos felelősközi értekezletén, az országos KISZ-titkári értekezleten részt vevő küldöttek egy csoportja”. Magvát egyetemisták, elsősorban közgazdászok alkották, tagja volt többek között Gyurcsány Ferenc, Merényi Miklós, a GKM jelenlegi kommunikációs igazgatója és Szilvássy György, a KISZ KB apparátusának osztályvezetője, jelenleg a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, akit legutóbb a balatonföldvári állami üdülő ingatlanvilág-szerződése révén emlegettek. Vezetője Bajnai Gordon, aki a rendszerváltás után a Wallis Rt. első embere lett, jelenleg a brit BAA vezette Budapest Airport Zrt. igazgatójának elnöke. Az UDSZ már megalakulásakor nagy vihart kavart, mert szociáldemokrata értékek alapján kívánt szerveződni, vitát szervezett 56-ról, és szabad oktatási rendszerért küzdött. Alapléte szerint a KISZ-nek egyértelműen szakmai kell megőriznie hagyományait, mert ha a struktúra nem változik, nincs értelme a névváltoztatásnak sem. Bajnai Gordon a KISZ 1989. április 12-i kongresszusán kijelentette, hogy az „MSZMP-vel kötéendő stratégiai szövetségét közvetlenül nem vállaljuk! Mi a magyar progresszóra részének tekintjük magunkat, amibe a szociáldemokráciát éppúgy beleértjük, mint a népi baloldalt”.

Nyilak front

Az 1980-es februári KISZ KB értekezleten – amellynek fő témája a KISZ-kiadványok támogatásának csökkentése és a *Magyar Ifjúság* kiadásának felfüggesztése volt – az egy hónapja kinevezett KB-tikár platformot hirdetett. Gyurcsány Ferenc kijelentette: „a KISZ pozíciója szemmel láthatóan romlik, mik

felmerültek, csak válaszkérdések. (...) Minden válaszkérdésünk azt a reakciót vonja maga után, hogy je, ezek a kommunisták újra praktkálnak valamit, újra taktikai gyönyt öznek belőlünk, most engednek, mert engedniük kell, de holnap, hogyha megerősödnek, vissza fognak vágni.”

Hangfolyozta, nem számítottak ilyen gyors politikai átrendeződésre, és „nem számítottak arra, hogy az MSZMP ennyire nem lesz ural a helyzetnek. (...) Nem tudunk mit kezdeni a magunk baloldalságával. (...) A KISZ csendben volt, amikor a Fideszt folytonosan fenyegették, a KISZ csendben volt, amikor a mi erőink egy részét is – de nem azért, mert a mieink voltak – gumibotozták március 15-én.” Gyurcsány a KISZ hiteleségének visszazsúrtását három feltevel teljesítésében látta: ha leszámol múltjáról, ha újrahátrózza az MSZMP-bez fűződő viszonyát, és ha késedelem nélkül társadalmisítja az ifjúság körében a KISZ anyagi és képvisleti pozícióit. A cél megfogalmazása szerint az volt, hogy a KISZ saját, a párttól független programjával előindulhasson az 1990-es választásokon. Aki ugyanis azon „könyvének találati, azt elzavarják, és ha a KISZ-t ma mérnek meg, elzavarják”.

Gyurcsány Ferenc (beceneven Fléó) radikális hangvételű beszéde nem ért cél, sokan inkább elhatárolódtak tőle. A KISZ nem indult a

Debrecezi József nem veszi át a kinttartést – írja az ünnep előestéjén a *Népszabadság*. A politológus szerint az, aki politikai publicistákká írt, nem vehet át állami vagy kormánykinttartést.

Ez csakis helyeselni lehet, de mindent megelőzően így kérdező: ki az, aki ép ésszel úgy gondolja, hogy bármilyen politikai újságírók lehet bármilyen, nem pár excellence szakmai kinttartást adni? Nyilván van ilyen politikus, mert ha nem lenne, akkor ilyen helyzetek sem adódna. Március 15. vagy augusztus 20. előtt néhány nappal minden évben kezdődik egy lehetetlen játék, mert az aktuális politikai vezetés mindenképpen szeretné kinttartást a neki kedves újságírókat, vagy azokat is, akik nem annyira kedvesek, de a kinttartástól talán elvárható lesz a jövőben némi kedvesség. A magyar politikai kultúra pürtelemes gyökere. Ezek a kinttartások semmi másról nem szólhatnak, mint a szakma mélyégs megvetéséről, és miután mindig akad, aki átvesszi – van, amikor egy egész raj –, hatékony módszer. Van, aki a drámák pillanatában a feleséget kérdezi, mit tegyen, majd a feleség jóváhagyó telefontja után megy és átvesszi, van, aki úgy gondolja, ez jár, és már rohan is, és persze van, aki úgy gondolja, mint Debrecezi, hozzátéve, a tapasztalat azt mutatja, utóbbiak vannak kevesebben.

Valahogy véget kéne vetni ennek a rémálomnak, mert senkinek sem jó: a politika leszállhatna az újságírókról, ne adjon semmiféle díjat. Jó érzésel átvenni mi lehet, visszamondani a kint – mert a lemondó telefon is sok, bántó lehet. Vannak, akik úgy gondolják, meg kell magyarul, hogy a föltérjéző politikusnak lenne oka magyarárzkodásra, miert hozta ilyen helyzetbe a kollektát.

A kinttartási rituálé ez évben új elemmel gazdagodott. A láthatatlan alkotmányi területen elszántsággal ról köztársasági elnök némely kinttartéses feltérjésvetett kapcsolatban először alkotmányértelmezési indítványt nyújtott az Alkotmánybírósághoz, mondván, a köztársasági elnök feladata az alkotmányban meggyűlvánvaló érdekek védelme, majd miután erre az idő rövidsége miatt nem kapott választ, úgy döntött, nem nyújt kezét a kinttartétek egyikének, így védi az értekeket. Súlyom László ezzel nehéz terepre lépett. Álláspontja épp akceptálható is lehetne, ha az értekeket nem egy brutális erőszakoskodással védnénk, és ezzel nem adna egyezsmindig új lendületet és legfőlegként mindentágra értékre-védőnek, legyen az hűdelésről, fűtő és zászolóéte, ez is mind öntörbővis, a kezét nem nyújtó és például a fűtő és között lévő különbség inkább fokoztat, mint minőség. Arról nem beszélve, hogy amikor a kinttartást átveszi a díjat, kávezi a víz:

kezet nyújtanak, vagy megalázzák ezen a szép napon. Ez csak ott dől majd el, hucak nem téjékördök, mire is számíthat: a friss Széchenyi-díjas Hankiss Elemér példál előzetesen érdeklődött: „felhívom a köztársasági elnök urat, és megkérdem, hogy ez rám is vonatkozik, és ő azt üzenete, hogy nem vonatkozik rám.” (Népszabadság, március 17.)

Világos beszéd: akinek nincs szűgyellnivalója, annak nincs mitől félnie, az bizony a díjazás során nem lesz megseggyellve!

...nem baj, hogy történelem ilyen konfliktusok – folytatja Hankiss Elemér. Éz rossz és kellemetlen, de nem baj, mert ezek a konfliktusok hozzák föl a problémákat, hogy vannak olyan törvényeink, amelyek még nem felelnek meg egy igazi demokrácia törvényeinek.”

Javítandó a helyzeten, magam is fölhozom egy problémát, ami a magyar kinttartés és díjazási kultúra – de persze, az egész magyar közélet – egy fontos pontja, olyan elem, ami nem törvényalkotási deficit, hanem, ha szabad úgy fogalmazni, önkormányzati dilemma. Az öszszefüggésekről való szó, amit olykor jogszabályok tisztáznak, de legjobban, ha az ember saját lelkiismeretére hagyatkozik, alighanem az a meggyőztetés. Azt például biztosan elkérültem, hogy ha egy díjazó testület elnöke lennék – mondjuk, Poltner-díj –, hogy a feleségem által tíz évig vezetett lap munkatársa az én elől-

kösködésem idején díjat kapjon. Nem arra gondolok, hogy ne féljek meg neki – hiszen feltételezően meggyőztet – hanem arra, hogy ebben az esetben megválnék a tisztségéről. Hankiss elnökölődése óta két, ilyen szempontból érintett újságíró is kapott díjat, amit tökéletesen összeférhetetlennek gondolok. Ellenpórt: abban az évben, amikor Hankiss Elemér a felkérését elfogadta, ugyanazt a felkérést azért hárította el, mert úgy gondolta, hogy amíg az *ÉS* széles szerzői gárdájából akár csak egynek eszébe van erre a felkérésre vállalatlanul, (NB. a nekem szólt díjazás karanténügyi tagsága, és nem előnézésre vonatkozó).

Mindaz csak azért fontos, mert ha bárki azt hinné, hogy a bajok az állami kinttartésból kezdődnek, az téves: legfőlegbb az Országgházban mutatkoznak meg téves pompájukban, állami ünnepeken. Ilyenkor eszembe jut Eörsi István egy tavalyi vitáról lassan egy éve írt levezetése, nem érdekes, melyik váta volt az: „Kerékes Zoli, én is tudom például, hogy bármint írok e témakörben, az borsódobálás, de munkánk lényegéből következ, hogy a várható praktikus eredményeink nem befolyásolhatunk bennünket. Sosa, Pista”

Kovács Zoltán

választásokon, és Fléó nem lett az akkor alakult Demokratikus Ifjúsági Szövetség (Demisz) elnöke, legfőbb vokost Nagy Imre kapta a küldöttektől. Gyurcsány kudarcra UDSZ-es viszonyában és a KISZ-vagyon felosztásáról kifejtett véleményében keresendő. Az ifjúsági szövetség ugyanis örösi vagyonnal rendelkezett, ingatlanai, iskolái, üdülői mellett övek volt többek között az Ezeremestér vállalat, az Expressz Utazási Iroda és az Országos Rendezvény szervező Iroda is. Gyurcsánytól előlően viszonyult a KISZ-vagyonához többek között Kiss Péter jelenlegi kancelláriaminiszter, az ifjúsági szövetség budapesti bizottságának első titkára, az akkori KISZ meghatározó egyénisége. A ketrekk közötti akkori nézetkülönbségek jól éreztetik a szocialista párt napjainkban is meglevő véde megosztottságát. Bár Kiss Péter is úgy vélte, hogy egyenlő esélyeket kell teremteni, és ki kell alakítani az ifjúsági szervezetek állami támogatásának egységszerűsét, de véleménye szerint a vagyon egy része politikai privilégium, hiszen az ingatlanok közül nem egy a KISZ-es fiatalok munkájával épült – nyilatkozta a *Magyar Ifjúság* 1989. februári számában. Gyurcsányval ellentétben ő nem a radikális, hanem a konszenzuskereső utat hirdette. „Konszolidálni kell a KISZ-bes viszonyait, mert a viták gyengítik a választadó képességeinket, a békés átmenet útjának kijelölését, ha ezt nem tartjuk szem előtt, mire átalakulunk, nem leszünk” – jelentette ki.

Nagy Imre, a KISZ KB első titkára – később a Csaba vezetője – sem volt híve a tagozódásnak. „A jövőt nem a néhány ezres tagsági szervezetek fogják meghatározni, hanem azok, amelyek tömegeket tudnak maguk mögött. Akik tömegeket tudnak kimozdítani a tegnapi struktúrák kényszeréből!” – nyilatkozta 1989. április elején a KISZ új átalakulást hirdető kongresszusa előtt.

Bábu vagy

Az átalakulás egyébként már évekel a hivatalos nagy viták előtt megkezdődött. Az általuk megkezdett reform KISZ-esek a fordulópontra egy 1986-os találkozó teszik, amely a debreceni Vekerdi-tól zajlott. Itt a KISZ KB Központi Tanácsa és Szakmunkástanulmány Tanácsa (KSZT-T) köré többen is felsorakoztak – a változtatás szándékával, ilyen volt a Korom Pál vezette *Végső Szövetség*, a Mikroműhely és a KISZ KB kutatócsoportjában dolgozó Pál Tamás küte. Az értelmisség találkozó lényege – amelyen részt vevő Orbán Viktor is – az értékesítés volt, amelynek közép-ponttjában az ember és annak örendelkezési joga állt. Pál Tamás szerint – aki lapunknak csak „vándorprédikátorként” jellemezte akkor önmagát – a szemléletváltásra azért volt szükség, mert „az oktatásban akkor az általvalók tömegképzése folyt, ezért azon kezdtünk dolgozni, hogy miként lehet ezt az általvalói attitűdöt megszüntetni”. Véleménye szerint a KISZ-iskolákban kezdődött a szemléleti átalakulás, ahol magas szintű tréningek zajlottak, a hallgatók konfliktuskezelést és különböző tárgyalási technikákat tanultak, szilárd kapcsolatrendszerrel és érdekeltségvesztőképességgel rendelkeztek. Algy fogalmazott, egyetlen hiányszógiag az volt, hogy ez a fejlődéstörénet nem polgári úton zajlott le.

A Végső Szövetség vezető Korom Pál szerint Csernobil és Gorbatchov is azt erősítette bennünk, hogy hamarosan „más világ jön”. Lapunknak elmondta, hogy hamúttán az is bizonyos volt azonban, hogy a KISZ-szel nem fog menni. A *Végvaló önálló szövetségként* léptek fel, „azán végül harmadik utat buzeráltak lettem, mivel azt akartam, hogy ne horadják azt a vagyont”.

„Bár a reformszemlélet a KSZT-T-n keresztül beépült a képzésbe, de csak egy bizonyos szintig jutott, annál tovább a meggyökeresedett struktúra nem engedte, a vagyon pedig önálló életet kezdett élni. Mivel az 1987-es földtörvény alapján a kezelt megületen a tulajdonosi jogok, 1988 végen és 1989 elején a KISZ több megyei bizottsága ingyen vagy névleges áron adta át a kezelésében lévő ingatlanokból (vendégház, párház,

ÉLET

A bajok eredete

oktatási intézmény). Az ingatlanok számos esetben különböző, erre a célra alapított társaságokhoz kerültek. Ilyen volt Veszprém megyében az Allegro és az Onsi Kft., Szekesfeherváron a Komlót Plusz Kft., Balassagyarmaton a Pólipécs Kft., Bács-Kiskunban pedig a Bács Touring Kft. Egy 1989. februári MTI-hír szerint a Legjobb Újéves vizsgálatot indított a KISZ-ingatlanok, köztük a bajai, a szegedi KISZ-iskola tulajdonosainak átruházására kapcsolatban, és megállapították, hogy adóig teretig ingatlanra jegyeztek be a KISZ Kft tulajdonjogát, mintegy ötvétre pedig előkészítették a szerződéseket. Márciusban viszont a hajdúszoboszlói KISZ és a helyi útdörzsösvettség fogott aláírásnyújtásért, mert hozzájárulásuk nélkül kapták meg a KISZ-iskolát. Az ellenéret nem bolygatta a KISZ-vasgöngyörrel 1990 után, mivel a különböző társadalmi szervezetek keresztlétek is csurran-cseppnen belőle valami. Például a Demisz-székház 700 millió forintos vevéléről 100 millió forintot kaptak az új szervezete.

Légűres térben

A központi vagyon felosztásának irányelveit a Demisz-székházban fogalmazták jóval az 1989-es kongresszus után. Az egyeztetéseken részt vevő többek között az útdörzsösvettség, a KSZT, a Baloldali Alternatív Társulás, a Szász Alapítvány, a Demisz – de a szövetség egyik alelnöke, Gyurcsány Ferenc nem volt ott. A KB-titkár ugyanis, miután megromlott a viszonya mind az országos, mind a budapesti elnökséggel, lemondott, és energiáit egy másik csoportosulásnak, az általa alapított Új Nemzedéknek a megismertetésére fordította. Célja a fiatalok megszólítása és egy együttgondolkodó ifjúsági szervezet létrehozása volt. Úgy érezték, az ellámposodott és kiégett Demisz mellett az új pártok közül ilyen elvek mentén egyik sem szolgált meg a fiatalokat. Ezt a felismerést támasztotta alá Kéri László is – aki szerint a KISZ a nyolcvanas éveket csak formális tagságot tudott felhozni. „Az ifjúság és politikai az évtized végén című munkájában: „Még az a párt is, amelyik leginkább ifjúsági jellegű, a Fidesz, sokkal inkább a magypolitikai kérdésekre szól hozzát 1989-ben, mintsem azzal tűntetett volna, hogy az ifjúsági érdekek első számú szociológusainak panasza fől a 18-30 év közötti korosztályok mindennapi világára fogtatóan rátelepülő nehézségeket.” Az Új Nemzedék azonban nem találta teret a rendszerváltás forgatagában, hiszen a rendszerváltás nem volt forgatókönyve. Tanácskozári tanácskozásra alakultak az elérhető célok. Kiszámíthatatlan volt, az ellenfél mikor, miért, miben enged. Vagy mikor vonja vissza a korábbi megállapodást – nyilatkozta Solyom László az ÉS 2004/41. számában. A korra jellemzően, ha az alternatív társulások és a kispart csoportok közelségben próbáltak a rendszerváltó pártokhoz, állampárti erredlettel befolygáltak meg őket. Ebből a béklyóból próbált kárni az Új Nemzedék. Egyik tagjuk szerint „a program meglehetősen kusza volt, de alapvetően azt próbált megfogalmazni, hogy létezhettek többféle ideológiai ifjúsági szervezetek, amelyek nem KISZ-utódszervezetek, hanem európai módon baloldali”. Ráadásul a tömörülés névvalasztása sem volt szerencsés, mert ezen a néven a két világháború között létezett egy rossz emlékű, nacionalista lap.

Választókvíz

Persze, ki tudja, ha Gyurcsány Ferencet elnöké választják a Demiszben, talán más felállás az első szabadon választott parlament. A miniszterelnök szerint a Demisznek „esélye sem volt, hogy fennmaradjon”. Az ÉS-nek így fogalmazott: „1990 logikájából az következett, hogy az ellenzéki pártok egy köre győzhetett. Ezen az alaplogikán semmi nem változtatott volna, ha én vagyok a Demisz elnöke. Utólag is azt hiszem, hogy akkor semmilyen előzetesítés nem lett volna elég ahhoz, hogy a Fidesz hiteles riválisaként tényleg legyen a Demisz. A Demisz egy történelmileg letűnt köre terméke volt, a történelmi vesztés, függetlenül a konkrét, az adott hónapokban játszott szerepétől.” Plasztónja kudarcaival kapcsolatban hozzátette: „Semmiéltap-

ta nehezítés nincs bennem személyek iránt – a legkisebb sem. Mind egyikünk valamilyen meggyőződésnek volt a foglya, képviselője. A különböző meggyőződések eredetét utólag kar vattinai, soha nem feltételeztem általában rosszindulatot senkiről. Az egzisztencia élvésztését való félelem én már akkor is érthetőnek tartottam – de semmiképp nem vettem meg ma sem azt, aki azért öltököd a választások előtt, mert tart attól, hogy saját személyes életét az bizonytalanság, kiszolgáltatottság teszi.”

Pedig az Új Nemzedék nem egy tagja szerint volna miért nehezíteni a miniszterelnöknek némelyik demiszves vezetőre, mivel a megromlott viszony következtében egzisztenciailag is nehéz helyzetbe került, hiszen családijától el kellett hagynia az ifjúsági szövetség által lemaradt lakást, és a funkcionárius utáni apaszám híján munkát kellett keresnie. Egy Új Nemzedékes tag szerint „Fleto eléggé meg volt zakarva, egzisztenciailag is padlóra került, ráadásul akkor született a második gyermeke”. Gyurcsány Ferenc nem cáfolta, hogy Demisz-lakásban lakott akkoriban, viszont hozzátette, az ingatlan nem kellett elhagynia, mert „a lakás tanácsbírelmény volt, ezért a bérlési joga fennmaradt”.

Az öfenentartás kénszerese nyomán még nehezebben működött az Új Nemzedék programjának és táborának kiszélesítése is. A Mechwart kollektívában tartott alakuló ülés következtében például az Iskolapolgár Alapítvány finanszírozta, amit Gyurcsány csak jóval később, a Creditumnál való elhelyezkedése után tudott visszalátni az alapítványhák. A tömörülés egy tagja szerint Gyurcsány vívódott, és felkérésre kérdést csánál az Új Nemzedékből, ő viszont erre másként emlékszik vissza. Lapunknak azt mondta, „az Új Nemzedék bírtalan és végiggondolatlan kísérlet volt, amely, utólag azt gondolom, leginkább azért született meg, mert nem volt elég erős és bátorlóság a politika nagyon intenzív világából kárpótló a politika nélküli világba. (...) Egy percig nem gondoltuk, hogy az Új Nemzedék a rendszerváltó pártok közt kerülhet. Ma, utólag sem látom másképp. Az Új Nemzedék jellegzetes középutas szervezet volt: a már nem, még nem szervezte. (...) Visszakétnéve egyébként nekem az egész korszakról alapvetően pozitív élményeim vannak. Nem maradt bennem szálka, túska. Nem maradt bennem rossz érzés az Új Nemzedékel kapcsolatos kudarok miatt. Az Új Nemzedék észrevetlen volt születésében, de azt hiszem, hogy észrevetlen maradt végérvénygülesében is. Úgy élt pár hónapot, hogy akkor sem hozott rajtam kívül senkit, amíg élt, azt követő halála pedig végképp nem véselt meg senkit.” Lehet, hogy a tagok közül a tömörülés elborzadása nem véselt meg senkit, mindenesetre a Gyurcsány Ferencnek a tagokhoz annak idején írt leveleiből az tűnik ki, hogy ő maga felhívásért érezte magát az Új Nemzedék felbomlásáért és társadalmi sikertelenségéért. A leveleiben elnézést kért, és kijelentette, hogy többet nem próbálkók követni szerepét.

Az új társadalmi erredlet azonban sok mindent megváltoztatott az egykori lelkizós forradalmárokban. Személyes vágya és ambíciói nem hagyták nyugodni, és anyagi gyarapodásával elindult a korosztályi önszertartásnál mélyebben gyökerező érdekvésvettség szervezésének útján. Talán emiatt is vallják róla akkori kortársai, hogy ez a Fleto már nem az a Fleto, aki volt. De ez már egy másik történet.

A KISZ több mint harminc évét átívelő írásos anyagok, dokumentumok a budapesti Politikatanálvétel és Szakszervezeti Levéltárban találhatók. Lapunk több mint egy éve adott be kérelmet a rendszerváltás korszakában keletkezett KISZ-, illetve Demisz-anyagok kátatására, de kérelmünk elutasítottá azt az indokkal, hogy a levéltár törvény 15 év kátatási moratóriumot szabott a korszak nem minősített anyagokra. Vagyis az adatházis áttekintésére csak a múlt év végétől, illetve ez év elejétől nyílt lehetőség. A kátatásról anyag azonban hiányos, több KISZ-vezetői útes-, értekezlet anyag nem került be a levéltárba, és az alternatív szervezetek adataival sincs írásos dokumentumok. A riport elkészítésében anyagot segítségül hívásunkkal tartottuk Zsúsi Katalinnak, a Politikatanálvétel és Szakszervezeti Levéltár igazgatójának.)

SZERBHORVÁTH GYÖRGY:

Külső használatra

Az utóbbi lében a vajdasági magyarok életét Szabolcsdalmi Milosevics halála aranyozta be. A magyarországi és a világjáró is ezt a témát járta körül, talán ezért nem kapott elég nyilvánosságot Németh Zoltán vajdasági látogatása. Pedig megerősítette volna.

Kérdjük onnan, hogy a kampánystratégák jó érzékel megállapították, semelyik magyarországi párt nem fog azzal plusz-szavazatot szerezni, ha a határon túli magyarok ügyét teszi kampánytémává. Vonatkozik ez a Fideszre is, kerülök a forró kájsit módraeszeren, hiszen jól tudják, saját biztos szavazóik egy része sem gondolja úgy, kettős állampolgárság járna – járt volna nekünk. Úgyes, december öökide.

Amde ha Németh Zoltán, az egykori külügyi államtitkár ellátogat Szabadkára, csak belengeti, mit kaphatnánk. Sigoridon külső használatra, március 15-é alkalmból, tudván, hogy Milosevics halála ohamyára elfoglalja követkeleményünk határon innen s túl, hogy a fene se venné észre, mit látogat mit megint be.

Élmékeztetőül: ő maga, mikor kormányon volt, a magyarországi választószorgalmazta a kettős állampolgárság ellenében, ám immár ellenében mégsem mondja azt, hogy a zaközbenünkben, a szivünk fölött dobogó igazolványi kielégítő nemzeti érzelmenek.

Nem, ellenében, kormányra késtőlésből már mász mond. Konkrétan azt mondja, lesz kettős állampolgárság, ha kormányra jutnak, bár kétharmados többség kéne ehhez. Reméli, meg is lesz az. Ha nem, akkor meg lebolbulják a szocialisták.

A vajdasági magyarok az utóbbi tíz évetben elég sok varjút láttak már elég sok karón alhoz, hogy ez is elengedjék a fülük mellett.

Történetünk azonban itt nem ér véget. Németh Zoltán azt is leesegte, hogy ami a kosovói szerbeket megilleti, az a vajdasági magyaroknak is jár! A kérdés csak az, hogy mi jár a kosovói szerbeknek? Mert hát mostanság folyának a tárgyalások, és sajnos nem úgy tűnik, hogy a kosovói szerbeknek – már aki ott maradt, javuk segeny és idősebb, hiszen az effajta nagypolitikai akcióknak mindig a megalkotottak és mekosmorítottak az áldozatai, senki más – bírnis is járna. Ha Koszovó független lesz, és ezt szinte borítékolhatjuk, a kosovói szerbek menekülhetnek az ún. szűkebb Szerbiába. Ők maguk jósólják ezt, tessék hozzá.

Tízhatn logikailag, ha a vajdasági magyaroknak az jár, ami a kosovói szerbeknek, mindebből az következik, hogy szerbjeit szótforlank.

Bár ez a szóra is nem létező valami, hisz Németh Zoltán kijelentette: „a magyar szolidaritással kell otthon teremtés minden magyarnak a Kárpát-medencében”. Ismét csak tisztán logikailag ebből az következik, hogy nincs otthonunk, hisz ha lenne, nem kellene teremteni. E sorok írója e ponton zavarba is esik: hol is írja-e sorokat? A szőlős ház nem tekinthető otthonnak? A vasárnapi családi ebédt az otthonalanság, az idegenység érzete lengi körül?

Am Németh Zoltán nem állt meg a heideggeri „Dasein” elemzésénél, ha már Szabadkán vetette ki a Lét, a jobbjóságig felbomlását is történelmi perspektívába helyezte 1948/49 káposán – s itt a sajátévlés-től idézünk: „Akkor a jobbjóság és a nemesség egyesítéséért folyt a küzdelem. Mint mondta, ezt ma-napság magyar szolidaritással nevezzenék.” Sajnos, ezt egy vajdasági magyar nem tudja értelmezni, mert Trianon után egy szál nemese sem

maradt, hovatovább bármelyik idősebb, ma is élő „jobbás” megmondja, hogy előbb dögöztak ők a német, a zsidó meg a szerb „nemesség”, mint a magyarnal, uthertgo utóbbi zskámányolta ki őket a legjobban. Konkrétan nem szereték kiférteni a munkabért, hisz elkértyáztá jó előre a diszertje.

Még jó, hogy ekkor Németh Zoltán ráborult a Vajdasági Magyar Szövetség alelnöke, kinyilatkoztatván, a Fidesz és a VMSZ kapcsolata felbomlensnek mondható. Dudás Károly, aki egyébként a magyarországi vajdasági felelős, azt is meri remélni, hogy a Fidesz „jut határonra” (nem ám kormányra, hanem egyenesen határonra), mert akkor én kettős állampolgárság, s minzán megcsókálta a vajdasági magyar nemzeti trikolórt, közepp a magyar zászlót, hisz már ezt is lehetősé tesnek a szerbsai tövények, megállapították: „Szarnokmagok alatt kénytelen élni a délvédeki magyarok”. Hába mülik ki egy-kettő a zsarnokok közül, az elnyomás akkor is megmarad.”

Csak a tény kedvéért jegyezzük meg – nem adván meg zsarnokaink listáját –, hogy ugyanezen párt, azaz a VMSZ elnöke, Kasza József 2001 és 2003 között a szerb kormány alelnöke volt. Dudás Károly viszont, ismét csak tisztán logikailag, akaratan kívül, őt is beírta zsarnokaink sorába.

MEGHÍVÓ
Március 24-én éjféltől 25-én éjfélig **BARTON-HAPPENING**
A NYITOTT MŰHELYBEN
Bp., Rák György utca 4. (szombat a Déli pu-vél)
A mezenél 125. születésnapján egyet nap Bartók az az Bartók-empervártól – jati, merem, elvadás, beállapított, viték, jittak Bartókot az Bartók nyman. Bartók 60. születésnapján és születésnapján egyet az ünneplésnek részlete – jantak az pályázatnak részlete és többek közreműködésével.

A Szabad Demokraták Szövetsége tisztelttel meghívja Önt a 2006. március 25-én 9:30-kor kezdődő

Liberalisok Európáért – 2006

című konferenciára.

Helyszín: Hotel Intercontinental (Budapest V., Apáczai Csere J. u. 12-14.)

A KONFERENCIA PROGRAMJA

Göncz Árpád,
a Magyar Köztársaság volt elnökének köszöntője

9:40 Megnyitó
Kuncze Gábor, az SZDSZ elnöke
Graham Watson, frakcióvezető, ALDE/ET

10:00-11:20 Előadások
Călin Popescu Tăriceanu, Románia miniszterelnöke
Otto Graf Lambsdorff, a Naumann Alapítvány elnöke
Lord Alderdice, a Liberális Internacionál elnöke
Magyar Bálint, oktatási miniszter

11:30-12:00 Nemzetközi sajtótájékoztató
12:30-14:00 Ebéd a szálloda éttermében

I. SZEKCIÓ: 14:00-16:30

1. Panel:
A liberális kormányzati stratégiák: értékek, elvek, döntések
Otto Graf Lambsdorff, a Friedrich Naumann Alapítvány elnöke
Annie Neyts-Uytbroeck, az ELDR elnöke
Szent-Iványi István, Európai Parlament ALDE frakciójának tagja
Radimir Čačić, HNS (Horvátország)

2. Panel:
Liberalizmus és integráció
Serhij Holovaty, ukrán igazságügy-miniszter
Jelko Kasin, a szlovén LDS elnöke
Kóka János, gazdasági miniszter
Eörsi Mátya, ALDE/ET frakcióvezető

www.szdsz.hu

Szabó Miklós Szabolcsdalmi Alapítvány

